

גולת-הכותרת של הפקעת ביטחון-הפנים של המדינה מרשות צה"ל והעברתו למיש"ט, היתה הקמת יחידה מובחרת, שלוקטה בעיקר מקרב שוטרי מישמרה-גבול, כדי להוות יחידת-החילוץ במיקרים כמו מעלות, טבנה וקריית-שמונה.

בכך לא הסתיימו עוד כל ההליכים ל-האדרת כוחה של המישטרה. בממשלה הוחי"ט, על-פי המלצות דו"ח גנדי, להעביר את הג"א לרשות המישטרה. אמנם, הייל צה"ל זה יישאר במיסגרת הצבאית, אולם הג"א יהיה תחת פיקוד מיבצעי של המיש"ט, כשרק תחומי הגיוס וההדרכה יישארו בידי צה"ל.

ירידה באיכות

המישטרה

באותו אופן תקבל לידיה המישטרה גם את כל הקשור בהגמ"ר — ההגנה מרחבית. האנשים אשר תפקידם להגן על יישובים, ולסגור אותם באופן הרמטי בעת הצורך, יהיו תחת פיקוד המישטרה, בעוד שעד היום היו מופעלים על-ידי הצבא.

אך לא רק צה"ל נוגסת המישטרה, אלא גם בשירותי-הביטחון הכללי. עשרות ו-

מיבצעת והדרכתית על הגופים השונים הם עוסקים בביטחון, לשיטות ודרכי לחימה, לאיש פונקציות וליצירת פונקציות חדשות. בעיקבות הדו"ח של גנדי, אשר בימים אלה עוסקים ביישומו הלכה למעשה, התברר לפתע כי מישרד-המישטרה הופך להיות המישרד הביטחוני החשוב ביותר במדינה בימים של שלום או אי-לוחמה. לאמיתו של דבר הופך עתה מישרד-המישטרה, ממישרד אשר תפקידו היה לגלות פושעים וגנבים ולחלק דו"חות חנייה, למישרד לביטחון-פנים, אשר יהיה אחראי על כל ביטחון-הפנים במדינה. יש כבר הצעה לשנות את שמו בהתאם.

אחת הפעולות הראשונות היתה להיזכר כי מישמרה-גבול שייך בעצם למישטרה, ולא לצבא. יחידות מישמרה-גבול, אשר בר חלקן הגדול שירתו בגדה המערבית וברצועת עזה, תחת פיקוד צה"ל, למרות שייכותן למישטרה — מוצאות משם, כאשר יחידות צה"ל תופסות את מקומן.

אתן יחידות, תעסוקנה עתה בחפקידים החדשים שהוטלו על המישטרה: תפקידי מניעת פעילות חבלנית עוינת.

יחידה מובחרת

הנושא השני הוא הקמת המישמר האזרחי. לאחר גילויי התעוררות אזרחים

כאשר הגיעה הידיעה כי מחבלים פרצו לבית-הספר במעלות, ואוחזים בעשרות ילדים כבני-ערובה, מיהר שר הביטחון דאז, משה דיין, לטלפן לשר המישטרה שלמה הלל. השיחה ביניהם היתה קצרה וחריפה.

דיין ניסה להעביר להלל את הפיקוד על מיבצע החילוץ ואת הטיפול בפרשה כולה. הלל דחה זאת, בטענו: "זו המצאה חדשה שהמישטרה מספלת בעניינים אלה. לא התכוננו לכך, לא התאמנו ולא תירגלנו זאת. מה פיתאום המישטרה?" דיין, שהבין כי הוא עומד בפני נושא קשה, ניסה ללחוץ על הלל, אולם שרי-המישטרה עמד בלחץ. כאשר חודשים מיספר לאחר-מכן נערכה הפגנת ההתנחלות בסבסטיה, דרש שר הביטחון שמעון פרס כי המישטרה תהיה זו המטפלת במתנחלים. הלל נועק וטען: הן התנחלות היא באיזור יהודה ושומרון, שהם באחריות צה"ל. ואומנם, שרי-הביטחון, אשר רצה להימנע לעסוק בנושא רגיש זה, נאלץ לוותר, ולהורות לצה"ל לפעול.

אולם, נראה כי הרעיונות שאותם שתלו דיין במעלות ופרס בסבסטיה, בכל זאת נפלו על אוזן קשבת. בימים אלה, מתפתח מישרד-המישטרה לכלל מפלצת ענקית, בעלת ראשים רבים, כוחות עצומים ור תקציבי-ענק, כשהמשימה היא אחת: לקחת

בעיקבות אסון מעלות מצליח שר-המישטרה להוציא מצה"ל את הטיפול בטירור

האיתמריה של הילל

כתוצאה מן העומס החדש שהוטל על מישרד-המישטרה, מוקמת בכל מרחב מיש"ט רתלי לישכה לביטחון-פנים, אשר תעסוק בכל הנושאים החדשים הללו. בראש כל לישכה כזו עומד קצין מישמרה-גבול, אשר יהיה אחראי על נושאים שעד היום מקובל היה כי הם צה"ליים טהורים.

עוצמה

שאינו שנייה לה

אין ספק כי במישרד-המישטרה בירור שלים מתרכזת בימים אלה עוצמה אשר שכמותה אין בידי שום מישטרה במדינה דמוקרטית.

מישרד-המישטרה והשר העומד בראשו, שלמה הלל, תופכים אטיאט, ללא תשומת לב מיוחדת, לכוח עצום, אשר כל פעילות האנטי-טירור במדינה תהיה בידי, בצד תפקידי המישטרה הרגילים, ואשר אחריותו כמעט לכל אירוע שיקרה במדינה תהיה — בסני הממשלה, הכנסת והציבור — אחריות בילעדית.

מאות מיפעלים, הקשורים בביטחון, מאוב"טחים היום על-ידי השב"כ. אבטחה זו עבר"ה ליד המישטרה, כשירותי-הביטחון יו"ר להקדיש את כל כוחותיו לתפקידי המוקריים.

בעיקבות המלצות דו"ח גנדי הוחלט גם, כי המישטרה תהיה המפקחת על חברות השמירה הפרטיות. לטענת המישטרה, טוב"לות חברות אלה מחוסרי-מקצועיות, חובכ"נות וזילזול גובלים בפשע, מהבחינה הי"ביטחונית. מוסדות אשר ישכרו לשירותיהם חברות-שמירה, אומנם יוסיפו לשלם להן ולהיעזר בשירותיהן, אך חוק מיוחד יקבע את שליטת המישטרה על חברות אלה.

במישטרה מודים, כי בעיקבות ההתרחבות העצומה של משימותיה שלה, ועוד תחול, ירידה בביצוע התפקידים הבסיסיים של המישטרה. אומנם, אותם שוטרים שי עסקו עד היום בזיהוי פלילי או בתפקידי סיור ושיטור, ימשיכו לעסוק בכך — אולם מצב זה גורם כי בכל הנוגע לאיכות החיים, תופעות כמו ביריונות, קטטות, גניבות פשוטות ומעשי-אלימות, ייסגעו בגלל משי"מות ביטחון-הפנים החדשות של המישטרה.

המתנדבים לשמור על רחובם או על ביה"ט שבו לומדים ילדיהם, הקימה הממשלה ועדת שרים, היא ועדת אלון, בה השתתפו נוסף לסגן ראש-הממשלה גם הילל, ברילב ושר הביטחון שמעון פרס. הועדה מיסדה את נושא המישמר האזרחי, החליטה על הקמת גוף בן 6000 אזרחים מתנדבים.

מאז ההחלטה הגיע כוחו של המישמר האזרחי ל-40,000 מתנדבים, אשר שלושה רבעים מהם כבר עברו הכשרה צבאית קצרה, הושבעו וקיבלו נשק.

הנושא הוטל על המישטרה, על-ידי ועדת אלון, בקרב הקצונה הבכירה של המישטרה התעוררו חששות כבדים אם לקבל את הר מישמר האזרחי תחת חסותם. היו ספיקות שמא לא תוכל המישטרה לעמוד בנטל כה כבד, תיכשל ותדמימה תיפגע, אולם למרות חששות אלה, הוטל הנושא על מישרד-המישטרה.

מלבד גיוס עשרות אלפי מתנדבים אל השורות, גייס המישמר האזרחי אף מיספר עשרות קציני צה"ל בכירים לשעבר, בר דרגות סגני-אלופים ואלופי-מישנה בראשם ירוחם כהן, מי שהיה ממפקדי גיבעתי בי מילחמת-השיחרור.

את כל תפקידי ביטחון הפנים במדינה. ל-נטרל את צה"ל בעניין זה ולהשתלט על כל נושא הלוחמה בטירור ובפעילות פדאיון.

מישרד

לביטחון-פנים

אם תהיה בחודשים הקרובים עוד פעולה חבלנית מהסוג של מעלות, קריית-שמונה או נהריה, תהיה זו המיש"ט רה אשר תידרש לפעול. תפקידו של צה"ל יהיה רק לערוך את המילה-מה הבאה — אם וכאשר תפרוץ ולשמור על הגבולות.

אחרי מעלות ביקשה הממשלה להכין עבורה שני דו"חות. הראשון הוא דו"ח ועדת-חורב, בראשותו של נשיא הטכניון אלוף (מיל), עמוס חורב. השני — של מי שהיה אלוף בצה"ל כיום יועץ-ראש-הממ"ר שלה בנושאי פח"ע — פעילות חבלנית עוינת — האלוף רחבעם ("גנדי") זאבי בעוד שדו"ח חורב התרכז במיוחד ב"ליקחי מעלות, הרי גנדי הכין דו"ח בן עשרות עמודים, בו היתווה תוכניות ל"טיפול בפעילות החבלנית, להטלת אחריות